

De buitenlandstage als een bijzondere ervaring voor de intrapersonlijke ontwikkeling van een docent-in-opleiding

Introductie

Dit onderzoek exploreert de wijze waarop we de intrapersonlijke, ontwikkeling kunnen begrijpen die een docent-in-opleiding doormaakt tijdens een internationale stage. Een internationale stage kan worden beschouwd als een bijzondere ervaring binnen de reguliere onderwijscontext. Door het beschrijven van de intrapersonlijke ontwikkeling van een docent-in-opleiding krijgen we een inkijk op de persoonlijke en professionele ontwikkeling van de docent-in-opleiding tijdens een internationale stage.

Methode

Een **vergelijkende casestudy** om de intrapersonlijke ontwikkeling van 8 docenten-in-opleiding tussen november 2013 en mei 2014 te onderzoeken.

Databronnen:

- Persoonlijke biografie:** beschrijft de rol van internationalisering in hun levensloop en hun persoonlijke en professionele overtuigingen en kernwaarden.
- **Concept maps:** vergelijken de persoonlijke en professionele verwachtingen en uitkomsten voorafgaand van de stage met de daadwerkelijke ervaring van de student
- Persoonlijke en professionele grenzen:** tijdens hun internationale stage wordt twee maal aan studenten gevraagd om *boundaries* aan te geven waar men mee te maken krijgt.
- Visuele metafoor:** een foto of afbeelding over intrapersonlijke ontwikkeling
- **Interview** : waarbij een verbinding wordt gelegd tussen de persoonlijke biografie, de geïdentificeerde *boundaries*, intrapersonlijke ontwikkeling en de continuïteit en discontinuïteit daarin.

Theoretisch kader

normatieve professionalisering

We bekijken welke ontwikkeling de visie op het docentschap doormaakt en hoe zich dit verhoudt tot persoonlijke waarden, overtuigingen en morele overwegingen in het docentschap, binnen een nieuwe culturele context (Bakker & Wassink, 2013; Sanger & Osguthorpe, 2011)

de dialoog tussen de persoonlijke en professionele ontwikkeling

Tijdens een buitenlandverblijf wordt een student terug geworpen op zichzelf, verlaat familie en vrienden en moet zichzelf hervinden, zowel op persoonlijk als professioneel vlak. We bekijken hoe deze persoonlijke en professionele ontwikkeling zich tot elkaar verhouden (Alsup, 2006; Olsen, 2008).

boundary crossing:

We bekijken welke invloed deze grenservaring heeft op de ontwikkeling van de docent-in-opleiding. Tijdens de internationale stage beweegt de student zich twee onderwijssystemen, de Nederlandse en de internationale schoolcultuur. Dit kan leiden tot gevoelens van discontinuïteit en/of continuïteit (Engeström, 2001; Engeström et al, 1995; Akkerman & Bakker, 2011; Akkerman & Meijer, 2011).

Hoe kijkt een docent-in-opleiding naar zijn intrapersonlijke ontwikkeling tijdens een internationale stage?

Voorlopige resultaten

- normatieve professionalisering** laat zien dat de morele dimensie in het docentschap tijdens een internationale stage sterker naar boven komt: de student spiegelt de eigen waarden en overtuigingen, maar ook het beroepsbeeld, aan de internationale context.
- hoe sterk de stage de eigen waarden en overtuigingen beïnvloed , hangt onder andere af van de **persoonlijke biografie**. Als men meer internationale ervaring heeft (**continuïteit**), ervaart men minder culturele spanning
- de grenservaringen** die studenten ervaren hebben met name te maken met **professionele ontwikkeling** en verschillen in **schoolcultuur**
- **persoonlijke ontwikkeling** hangt nauw samen met het zelf moeten redden, zonder familie en vrienden (**discontinuïteit**)
- de 4 leermechanismen** (Akkerman & Bakker) van **boundary crossing** zijn bruikbaar voor het duiden van intrapersonlijke ontwikkeling. Bv. het spiegelen van **visie op docentschap en omgang met leerlingen** zorgt voor **identificatie en coördinatie**
- op momenten van een **sterke dialoog tussen persoonlijke en professionele ontwikkeling** lijkt er sprake van het leermechanisme van **reflectie**. Bv: duidelijkere visie op docentschap, welke doelen men stelt in het leven en de professie
- Een buitenlandstage lijkt te zorgen voor een **sneller tempo van leren, ontwikkelen en veranderen**, waardoor de student sneller tot reflectie komt

Marc (student): "bi-culturalisme, het schakelen tussen de eigen cultuur en een andere cultuur, heeft mij als persoon en als docent beïnvloed. Dat helpt mij binnen een klas met een sterk multiculturele samenstelling, maar ook buiten de klas."

Amy (student): "Het zorgde ervoor dat ik mijn visie op docentschap verbreedde: het gaat niet alleen om inhoud, maar ook om de persoonlijke achtergrond van de leerling. Ik wil hen laten zien dat ze ertoe doen en wil dit meenemen in mijn toekomstig docentschap."

Voorbeeld van een visuele metafoor van intrapersonlijke ontwikkeling

Marc, een van de studenten, liep stage op een Zuid-Afrikaanse middelbare school. Hij stuurde de visuele metafoor hiernaast met de volgende toelichting: "Ik stuur een foto van iets dat veel indruk op mij heeft gemaakt. Dit is het SKY jeugdcentrum in Soweto, waar arme kinderen voedsel, onderdak en onderwijs krijgen. Het heeft me laten zien hoe effectief en belangrijk vrijwilligersprojecten kunnen zijn. Dat zou kunnen betekenen dat ik meer betrokken wil raken bij vrijwilligersprojecten. Het kan ook betekenen dat ik persoonlijk actief wil worden in vergelijkbare projecten, bijvoorbeeld met mijn aardrijkskunde lessen".

Contactgegevens:

Peter Mesker
peter.mesker@hu.nl
www.petermesker.onderzoek.hu.nl
T: 088-4819311

Kenniskring Normatieve
Professionalisering
Hogeschool Utrecht

Hogeschool Utrecht
Faculteit Educatie
Instituut Archimedes
Postbus 14007
3508 SB Utrecht